Raadsvoorstel

Onder het voorbehoud dat er sprake is van scenario 1, 2 of 3:
Scenario 1:

a. **In het MER wordt door Defensie de voorkeurslocatie voor de centrale kazerne uitgesproken voor de locatie Zeewolde-Spiekweg, nabij de Nijkerkerbrug; en**
b. **voor de laagvlieggebieden helikopters wordt de voorkeur gegeven voor een light-variant van de planologisch-juridische regeling (ook voor Nijkerks grondgebied) en uitbreiding van de gebieden (niet op Nijkerks grondgebied).**

Scenario 2:

a. **In het MER wordt door Defensie de voorkeurslocatie voor de centrale kazerne uitgesproken voor de locatie Zeewolde-Spiekweg, nabij de Nijkerkerbrug; en**
b. **voor de laagvlieggebieden helikopters wordt de voorkeur gegeven voor een intensivering van het bestaande gebied en planologisch-juridische regeling (ook voor Nijkerks grondgebied).**

Scenario 3:

a. **In het MER wordt door Defensie de voorkeurslocatie voor de centrale kazerne uitgesproken voor de locatie Zeewolde-Oosterwold, nabij Almere; en**
b. **voor de laagvlieggebieden helikopters wordt de voorkeur gegeven voor een intensivering van het bestaande gebied en planologisch-juridische regeling (ook voor Nijkerks grondgebied)**

Raadsnummer:	**2025-043**	Zaaknummer:	**1898382**
Onderwerp:	**Zienswijze op milieueffectrapport en het ontwerp-Nationaal Programma Ruimte voor Defensie**		
Korte inhoud:	Het ministerie van Defensie heeft voor diverse activiteiten extra fysieke of milieuruimte nodig. Hiervoor wordt het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) met een plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) opgesteld. Voor de gemeente Nijkerk zijn er significante effecten vanwege de voorkeurslocatie voor de centrale kazerne en laagvlieggebieden voor helikopters. Daarom wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen om de belangen van Nijkerk in te brengen in het besluitvormingsproces van het Rijk.		

Datum B&W:	13 mei 2025	Portefeuillehouder:	Heutink - Wenderich

Voorstel

U wordt gevraagd om:

1. kennis te nemen van het milieueffectrapport (MER) voor het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD);
2. bijgevoegde zienswijzebrief (zie bijlage 1) op het MER en het ontwerp-NPRD in te dienen bij het ministerie van Defensie.

Inleiding

Het ministerie van Defensie heeft voor diverse activiteiten extra fysieke of milieuruimte nodig. Hiervoor wordt het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) opgesteld. Voor het Programma wordt een plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) procedure doorlopen om de effecten en locatiealternatieven van de ruimtevragers in beeld te brengen en te beoordelen.
Voorafgaand is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. In de raadscommissie van 8 februari 2024 hebben wij in de consultatie met u gesproken over onze zienswijze op het NRD. Vervolgens is het opstellen van het milieueffectrapport (MER) (het rapport ten behoeve van de plan-m.e.r. procedure) opgestart.

In de raadsinformatiebrief van 5 februari 2025 hebben wij u op de hoogte gebracht van de tussentijdse resultaten daarvan. Daarin is het volgende aangegeven:

- Voor de centrale kazerne zijn de locaties Zeewolde-Spiekweg en Zeewolde-Oosterwold nog in beeld.
- Voor het laagvlieggebied voor helikopters is de keus om bestaande gebieden te intensiveren of om elders extra laagvlieggebieden te realiseren.

Het ministerie van Defensie heeft eind mei 2025 het milieueffectrapport (MER) afgerond. Het MER en ontwerp-NPRD liggen van eind mei tot begin juli 2025 voor een ieder ter inzage met de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Met dit raadsvoorstel wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen.
Als de gemeente een zienswijze wil indienen moet het voor begin juli worden behandeld door de raad. Om het raadsvoorstel tijdig in routing te brengen, is het raadsvoorstel al opgesteld. De zienswijze zelf wordt als nazending meegestuurd omdat het MER ten tijde van het inrouten van de raadsstukken (begin mei) nog niet bekend is. Daarom zijn de zienswijze en het MER als afzonderlijke bijlage genoemd. De zienswijze en het MER worden voorafgaand aan de raadsbehandeling aan u gestuurd.

De gemeente Nijkerk heeft gevraagd of Defensie een toelichting op hun plannen wil geven aan u bij de Beeldvorming. Ook hebben we verzocht om Nijkerk deel te laten nemen aan de informatiebijeenkomst in de provincie Flevoland voor de raden en staten.

Beoogd effect
De zienswijze op het MER en ontwerp-NPRD indienen om de belangen van Nijkerk in te brengen in het besluitvormingsproces van het Rijk.

Argumenten
1.1 U heeft aangegeven vroegtijdig betrokken te willen zijn bij de mogelijke komst van de centrale kazerne.
U heeft eerder in het proces aangegeven graag vroegtijdig betrokken te willen zijn bij de mogelijke komst van de centrale kazerne.
De gemeente Nijkerk is zowel bestuurlijk als ambtelijk al betrokken bij overleggen over de plannen van Defensie. Er heeft een gesprek plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van het ministerie van Defensie. Daarnaast zit de gemeente Nijkerk ook in de ‘kopgroep’, dat is een overleg tussen Defensie, provincie Gelderland en relevante gemeenten. Tevens is er oriënterend overleg geweest tussen de gemeenten Zeewolde en Nijkerk. Ambtelijk heeft er ook overleg plaatsgevonden over mobiliteit met Defensie, de provincies Gelderland en Flevoland en de gemeenten Zeewolde en Nijkerk.
Gelet op de significante effecten willen wij ook u vroegtijdig betrekken. U bent al eerder in het proces geïnformeerd en u bent betrokken geweest bij de zienswijze op het NPRD. Ook bij de zienswijze op het MER willen we daarom u betrekken. Overigens, naast de centrale kazerne is ook het laagvlieggebied voor helikopters relevant voor een klein deel van het grondgebied aan de oostkant van de gemeente.

2.1 In de concept-zienswijze wordt aandacht gevraagd voor de integrale effecten die de activiteiten van Defensie op de gemeente Nijkerk kunnen hebben.
De concept-zienswijze vraagt aandacht voor consequenties op het gebied van wonen, mobiliteit, duurzaamheid en andere omgevingskwaliteiten en ontwikkelmogelijkheden.

2.2 In de concept-zienswijze worden ook koppelkansen aangedragen voor zowel het Rijk, de provincies, de regio als de gemeente Nijkerk.
In de concept-zienswijze worden door de gemeente Nijkerk ook koppelkansen aangedragen. Met de koppelkansen kunnen meerdere aandachtspunten in samenhang worden opgepakt.

2.3 De gemeenteraad is formeel degene die de zienswijze indient.
De zienswijze wordt in dit geval formeel door u als gemeenteraad ingediend. Om u goed in het besluitvormingsproces te betrekken, zijn de stukken in de eerder genoemde bijeenkomsten (Beeldvorming en

Oordeelsvorming) aan u voorgelegd. Het college stelt uit naam van de gemeente de brief met daarin de zienswijze op en deze wordt na het genomen besluit door de raad verstuurd.

Kanttekeningen

1.1 Het is een MER over de locatiekeuze van de activiteiten van Defensie, de effecten op projectniveau zijn nog niet in beeld gebracht.

In het MER worden voor de activiteiten van Defensie diverse locaties en alternatieven onderzocht om een locatiekeuze (met als resultaat een voorkeurslocatie) te maken. Het is nog geen project-m.e.r., dus op projectniveau zijn de effecten nog niet volledig in beeld gebracht. In de concept-zienswijze worden door ons wel aandachtspunten meegegeven om in het vervolgproces nader te onderzoeken.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

Als de voorkeurslocatie van de centrale kazerne Zeewolde – Spiekweg zal zijn, dan zal er vanuit de gemeente ook over worden gecommuniceerd. Het uitgangspunt is wel dat vooral zal worden verwezen naar het Rijk aangezien het plannen van Defensie zijn.

Vervolg

Na positieve besluitvorming van u worden eventuele aanpassingen verwerkt en wordt de zienswijze voor de deadline van begin juli 2025 bij het ministerie van Defensie ingediend.
De planning van het NPRD is weergegeven in bijlage 3.

De resultaten van het NPRD zullen ook worden geïntegreerd in:

- de ontwerp Nota Ruimte (nationaal ruimtelijk beleid);
- het Ruimtelijk Arrangement (afspraken tussen Rijk en provincie);
- de actualisatie van de Provinciale Omgevingsvisie (provinciaal ruimtelijk beleid).

Bijlagen

1. Concept-brief met onze zienswijze op het MER voor het NPRD aan het ministerie van Defensie (nazending)
2. MER voor NPRD Defensie (nazending)
3. Planning NPRD

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,	de burgemeester,
	
de heer drs. J.G. de Jager	mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek

RAADSBESLUIT

Nummer: 2025-043

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 13 mei 2025;

gelet op het milieueffectrapport en ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie van het Ministerie van Defensie;

b e s l u i t :

1. kennis te nemen van het milieueffectrapport (MER) voor het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD);
2. bijgevoegde zienswijzebrief op het MER en het ontwerp-NPRD in te dienen bij het ministerie van Defensie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 26 juni 2025,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN mevrouw T.T.E. DE JONGE-RUITENBEEK